Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Centrumlocatie

Uw rechten op de afdeling psychiatrie

Inhoud

Inleiding	3
Recht op een behandelingsplan	3
Recht op informatie	3
Toestemming voor behandeling	5
Middelen of maatregelen	7
Dwangbehandeling	8
Recht op bewegingsvrijheid	9
Recht op contact met mensen buiten het psychiatrisch ziekenhuis	9
De omgang met uw persoonlijke bezittingen	10
Het patiëntendossier	10
Overplaatsing binnen het ziekenhuis	11
Het beheer van uw geld	11
Meer informatie	12
Adressen	13

Inleiding

Wordt u op de afdeling psychiatrie opgenomen dan is dat meestal een ingrijpende gebeurtenis. Vaak voelt u zich als het ware 'overgeleverd' aan de afdeling. Daarom is het goed om te weten dat u rechten hebt. Die rechten staan in de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) en in de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (Wet Bopz). In de WGBO staan algemene patiëntenrechten en in de Wet Bopz staat welke rechten mogen worden beperkt als u gedwongen bent opgenomen.
Deze brochure biedt een overzicht van uw rechten en geeft antwoord op zoveel mogelijk vragen. In de brochure staat informatie voor patiënten die vrijwillig zijn opgenomen en voor patiënten die gedwongen zijn opgenomen.
Mocht u na het lezen nog vragen hebben, dan kunt u de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) raadplegen, of een advocaat, of een van de instanties die achterin vermeld staan.

Recht op een behandelingsplan

Zodra u bent opgenomen maakt uw behandelend arts of psychiater samen met u een behandelingsplan. In dat behandelingsplan staat wat er met u aan de hand is en hoe de behandeling wordt aangepakt.
Als u gedwongen bent opgenomen dan is dat omdat u door een psychiatrische stoornis gevaarlijk geacht wordt voor uzelf of voor anderen. Het doel van de opname is dan om dat gevaar weg te nemen. In uw behandelingsplan staan daarom concrete maatregelen om die psychiatrische stoornis te behandelen.

Recht op informatie

U hebt informatie nodig voordat u kunt meepraten over uw behandelingsplan. De behandelend arts of psychiater vertelt in begrijpelijke woorden over uw ziekte, over zijn voorstel voor behandeling en over andere mogelijkheden van behandeling. Hij legt uit wat hij met de behandeling wil bereiken, hoe lang die zal duren en hoe groot de kans is dat de behandeling werkt. Hij laat u ook weten welk risico een behandeling heeft. Zo zal hij u voorlichten over mogelijke bijwerkingen van medicijnen.

> ***Voorbeeld:*** *U bent opgenomen omdat u zó somber bent dat u niet meer wilt eten en alleen nog maar op bed ligt. Volgens uw behandelend arts heeft u een depressie. Hij bespreekt met u manieren om de depressie te verhelpen. Hij verwacht dat medicijnen in combinatie met gesprekstherapie goed zullen helpen. Ook*

legt hij uit dat de medicijnen slaperigheid, een droge mond en vermindering van seksuele gevoelens kunnen veroorzaken.

Al deze informatie heeft u nodig. U kunt namelijk pas toestemming geven voor een behandeling als u voldoende erover weet en begrijpt. Vraag dus alles wat u weten wilt. Op pagina 5 staat meer over het toestemmingsvereiste. Misschien wilt u bepaalde informatie juist niet krijgen, bijvoorbeeld over de bijwerkingen van medicijnen of over een diagnose die uw verdere leven diepgaand verandert. Laat dat dan aan de behandelend arts of psychiater weten. Hij zal daar zoveel mogelijk rekening mee houden.

Krijg ik ook informatie op papier?
Als u het lastig vindt om alle informatie te onthouden, dan kunt u de behandelend arts of psychiater vragen om de belangrijkste zaken voor u op te schrijven. Vraag bijvoorbeeld om een afschrift van het behandelingsplan. Van het ziekenhuis krijgt u de huisregels en schriftelijke informatie over de klachtenprocedure (zie over de klachtenprocedure brochure Klachten over het verblijf op de afdeling psychiatrie).
Bent u gedwongen opgenomen dan krijgt u ook schriftelijke informatie over uw rechten volgens de Wet Bopz. Ook ontvangt u op schrift welke behandelend arts verantwoordelijk is voor uw behandeling. U krijgt een kopie van de ibs (inbewaringstelling) of de rm (rechterlijke machtiging).

Mag de behandelend arts of psychiater informatie voor mij achterhouden?
Vindt de behandelend arts of psychiater dat bepaalde informatie schadelijk voor u is, dan mag hij die informatie tijdelijk achterhouden. Dat mag hij alleen in uitzonderlijke gevallen doen en pas na overleg met een collega. Als het nodig is, zal de behandelend arts of psychiater iemand uit uw naaste omgeving inlichten.

Voorbeeld: *U bent in een psychische crisis. Nu blijkt dat u ook een ernstige lichamelijke aandoening hebt. De behandelend arts besluit u dat niet te vertellen, want hij is bang dat het u teveel wordt en dat u zelfmoordgedachten krijgt. Zodra het beter met u gaat krijgt u alsnog de informatie over uw aandoening.*

Krijgen anderen informatie over mij?
Artsen en andere hulpverleners hebben een beroepsgeheim. Alleen leden van het behandelteam krijgen de nodige informatie over u. Aan anderen mag de behandelend arts of psychiater alleen informatie geven als u daarvoor toestemming geeft, of als het moet op grond van de wet.

Soms mag de behandelend arts of psychiater zonder uw toestemming informatie aan anderen geven:

- Als u wilsonbekwaam bent verklaard (zie hieronder) zal de behandelend arts of psychiater uw vertegenwoordiger inlichten.
- Als u de behandelend arts of psychiater iets hebt verteld dat hij beslist niet mag verzwijgen.

> ***Voorbeeld**: U vertelt uw behandelend arts dat u van plan bent een bekende iets aan te doen. De behandelend arts neemt uw plan serieus en wil uw kennis waarschuwen. U geeft daar geen toestemming voor en wijst de behandelend arts op zijn beroepsgeheim.*
> *Hij waarschuwt uw kennis toch, want zo kan hij hem behoeden voor waarschijnlijk ernstige schade.*

Als de behandelend arts of psychiater informatie voor u achterhoudt omdat hij denkt dat die schadelijk voor u is, mag hij die soms wel aan een ander doorgeven.

Toestemming voor behandeling

De behandeling begint pas als u hebt ingestemd met het behandelingsplan. Tegen de behandelend arts of psychiater mag u zeggen wat u niet aanstaat in het behandelingsplan. Hij zoekt dan samen met u naar alternatieven. Ook voor een verandering in het behandelingsplan is uw toestemming nodig.

Mag ik van gedachten veranderen?
Jazeker, u mag uw toestemming altijd weer intrekken. Het is mogelijk dat u toch niet tevreden bent over de behandeling. Samen met de behandelend arts of psychiater kunt u zoeken naar iets anders, maar u kunt ook stoppen met de behandeling.

> ***Voorbeeld:** In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten medicatie te gebruiken tegen uw slapeloosheid. Na een paar weken wordt u bang dat u verslaafd raakt aan dit slaapmiddel. U trekt uw toestemming in en praat erover met de behandelend arts. Hij stelt voor over te gaan op een ander middel dat minder verslavend is en u gaat daarmee akkoord.*

U mag dus een behandeling weigeren of een deel daarvan. Als u alle behandeling weigert kan dat ertoe leiden dat uw behandelend arts of psychiater uw opname beëindigt. Meer informatie over ontslag leest u in brochure Ontslag en verlof uit de afdeling psychiatrie.

Wie kan beslissen als ik het zelf niet meer kan?

U kunt tijdelijk zó ziek of in de war zijn dat de behandelend arts of psychiater vindt dat u niet in staat bent om zelf te beslissen. Hij stelt een bepaalde behandeling voor, maar krijgt de indruk dat u de informatie niet begrijpt. Hij verklaart u dan wilsonbekwaam en zal iemand anders om toestemming vragen. Hij benadert één van de volgende personen die u kunnen vertegenwoordigen:

- uw wettelijk vertegenwoordiger (curator, mentor, ouder, voogd);
- uw partner;
- degene die u hebt aangewezen om voor u te beslissen;
- uw naaste familie.

Lang niet alle patiënten hebben een curator of een mentor. Meestal zal de behandelend arts of psychiater daarom een partner of familielid benaderen.

De curator en de mentor zijn vertegenwoordigers die de rechter heeft benoemd. Meer informatie over de curator en de mentor vindt u in de brochure "*Curatele, bewind en mentorschap*" van het Ministerie van Justitie. Het adres voor het aanvragen van deze brochure vindt u achter in de brochure.

Als ik het niet eens ben met mijn vertegenwoordiger?

Ook als u wilsonbekwaam bent, hebt u het recht om behandeling te weigeren. Dat kan zelfs als uw vertegenwoordiger wél met die behandeling instemt. De behandelend arts of psychiater zal dan in beginsel toch uw weigering moeten respecteren. Alleen als behandeling nodig is om ernstig nadeel voor uzelf te voorkomen, kunt u tegen uw wil worden behandeld. Als u onder die omstandigheden het ziekenhuis wilt verlaten, dan zou de behandelend arts of psychiater een ibs of rm voor u kunnen aanvragen, en u daarmee tegenhouden.

Meer informatie over de ibs en de rm vindt u in de brochure "*Gedwongen opname op de afdeling psychiatrie*".

Mag ik onder dwang behandeld worden?

Bent u gedwongen opgenomen en verzet u zich tegen de behandeling van uw psychiatrische stoornis, dan kan de behandelend arts of psychiater u in bepaalde situaties onder dwang behandelen. Dit mag alleen als er sprake is van gevaar of als u anders te lang opgenomen zou moeten blijven.

De behandelend arts of psychiater kan 'middelen of maatregelen' toepassen of dwangbehandeling. Hieronder leest u meer hierover.

Middelen of maatregelen

Wanneer worden middelen of maatregelen toegepast?
In noodsituaties kunnen psychiaters onder dwang middelen en maatregelen toepassen om gevaar af te wenden. Zodra de noodsituatie voorbij is, moeten deze ingrepen worden beëindigd.

> ***Voorbeeld:*** *U bent onverwachts psychotisch geworden en in die toestand bedreigt u medepatiënten. Om te voorkomen dat u iemand werkelijk iets aandoet, kan men u separeren of afzonderen.*

U krijgt van de behandelend arts of psychiater een papier waarop staat waarom hij middelen of maatregelen toe wil passen. Hij informeert de geneesheer-directeur en de Inspectie voor4de Gezondheidszorg over de toegepaste middelen of maatregelen. De inspectie kan achteraf onderzoeken of het echt nodig was om middelen of maatregelen toe te passen en of het ziekenhuis zorgvuldig heeft gehandeld.

Welke middelen en maatregelen zijn er?
Er zijn vijf verschillende middelen en maatregelen:

1. Afzondering: U verblijft in een kamer met een bed, tafel en stoel, een kast en een wastafel. De deur is op slot.
2. Separatie: U verblijft in een kale ruimte met een matras en een deken. De deur is op slot.
3. Fixatie: Men bindt u vast op een stoel of bed.
4. Medicatie: Tegen uw wil krijgt u kortwerkende medicatie toegediend.
5. Toediening van vocht of voedsel: U krijgt onder dwang vocht of voedsel binnen door middel van een infuus of slangetje via de neus naar de maag (sonde).

Hoe lang mogen middelen en maatregelen duren?
Het toepassen van middelen of maatregelen mag niet langer duren dan nodig is, en nooit langer dan zeven dagen. Is langer ingrijpen noodzakelijk, dan kan eventueel dwangbehandeling worden toegepast.

Mogen middelen en maatregelen worden toegepast als ik vrijwillig ben opgenomen?
Bent u vrijwillig opgenomen en stemt u niet in met de genoemde middelen of maatregelen, dan moet de behandelend arts of psychiater een ibs voor u aanvragen. Het ziekenhuis mag u in afwachting van de beslissing van de burgemeester vasthouden. Zonder aangevraagde ibs kunt u zich aan middelen en maatregelen onttrekken door uit het ziekenhuis weg te gaan. Over de ibs leest u meer in brochure Gedwongen opname op de afdeling psychiatrie.

Dwangbehandeling

Wat is dwangbehandeling?
Dwangbehandeling is het toepassen van het behandelingsplan tegen uw wil. De behandelend arts of psychiater stelt voor om u op een bepaalde manier te behandelen en schrijft die methode op in uw behandelingsplan. Hij vraagt daarvoor uw toestemming, maar u weigert. Toch past de behandelend arts of psychiater de behandeling toe. Dan is er sprake van dwangbehandeling.

Wanneer is dwangbehandeling toegestaan?
Dwangbehandeling mag als het absoluut noodzakelijk is om uzelf of anderen te beschermen. Dwangbehandeling mag worden toegepast in twee situaties:

1. Als er, ten gevolge van een psychiatrische stoornis, binnen het ziekenhuis sprake is van gevaar voor uzelf of anderen.

   Voorbeeld: *U bent al meer dan een week psychotisch. Door uw psychose bent u agressief naar medepatiënten. U weigert medicatie. De situatie op de afdeling is onhoudbaar. Om het gevaar dat u medepatiënten aanvalt op te heffen, geeft men u onder dwang medicatie of plaatst men u in afzondering.*

2. Als u zonder behandeling onaanvaardbaar lang opgenomen zou moeten blijven, terwijl u met behandeling wel snel met ontslag zou kunnen.

   Voorbeeld: *U bent met een rm opgenomen. U hebt een manische periode. Op de afdeling bent u wel druk, maar er is geen sprake van gevaar. U weigert medicatie. U kunt niet met ontslag, omdat u uzelf thuis zou verwaarlozen en hele grote uitgaven zou doen. Hierdoor zou u in grote problemen komen. Als u medicatie zou gebruiken, wordt de manie onderdrukt en kunt u naar huis. De arts besluit dan tot dwangbehandeling, zodat u toch snel naar huis kunt.*

Hoe verloopt een dwangbehandeling?
De behandelend arts of psychiater vertelt u waarom hij u onder dwang gaat behandelen. Hij geeft u een papier waarop staat waarom hij dwangbehandeling nodig vindt. Hij informeert de geneesheer-directeur en de Inspectie voor de Gezondheidszorg over de dwangbehandeling. De inspectie kan achteraf onderzoeken of de dwangbehandeling echt nodig was en of het ziekenhuis zorgvuldig heeft gehandeld.

Hoe lang duurt dwangbehandeling?
Dwangbehandeling mag nooit langer duren dan nodig is. Dwangbehandeling die plaats-

vindt omdat u anders te lang opgenomen zou moeten blijven, mag maximaal drie maanden duren. Vindt de behandelend arts of psychiater daarna toch nog dwangbehandeling nodig, dan moet de geneesheer-directeur daarover beslissen.

Recht op bewegingsvrijheid

Mag ik de afdeling verlaten wanneer ik dat wil?
U hebt recht op bewegingsvrijheid. Als u vrijwillig bent opgenomen, mag u de afdeling en het ziekenhuis verlaten als u dat wilt. Maar bent u zo vaak weg dat behandeling niet meer mogelijk is, dan mag uw behandelend arts of psychiater de opname beëindigen. Meer informatie over ontslag leest u in brochure Ontslag en verlof uit de afdeling psychiatrie.
Bij een gedwongen opname mag u het ziekenhuis niet verlaten, tenzij u toestemming hebt van uw behandelend arts of psychiater of van de geneesheer-directeur. U hebt wel het recht op bewegingsvrijheid op het terrein van het ziekenhuis. U hebt dus het recht de afdeling te verlaten. Toch mag uw behandelend arts of psychiater u soms tegen uw wil op de afdeling houden. Dit mag als:
De behandelend arts of psychiater vindt dat het verlaten van de afdeling te grote risico's heeft voor uw gezondheidstoestand;
Om strafbare feiten te voorkomen. Bijvoorbeeld, als de behandelend arts of psychiater bang is dat u drugs gaat verkopen;
Om de orde in het ziekenhuis te bewaren. Bijvoorbeeld, als de behandelend arts of psychiater bang is dat u zich buiten de afdeling agressief gedraagt.
Beperkt de behandelend arts of psychiater uw bewegingsvrijheid, dan moet hij u een papier geven waarop staat waarom hij dat doet.

7. Recht op contact met mensen buiten de afdeling psychiatrie

Tijdens uw verblijf op de afdeling psychiatrie hebt u recht op contact met mensen buiten de afdeling. U mag telefoneren, bezoek ontvangen en corresponderen. Hierbij hoort u wel rekening te houden met de huisregels. Die geven onder meer aan wanneer er bezoekuur is en waar u kunt telefoneren. Uw post mag niet worden achtergehouden en mag ook niet worden gelezen. U mag altijd contact opnemen met de patiëntenvertrouwenspersoon, met uw advocaat, met een justitiële autoriteit en met de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Wanneer kan telefonisch contact of bezoek worden beperkt?
Bent u gedwongen opgenomen, dan kan het recht om te telefoneren of bezoek te ontvangen worden beperkt, maar alleen om één van de volgende drie redenen:
Als uw gezondheid door het contact ernstig te lijden heeft. Bijvoorbeeld, u maakt zich zo

druk aan de telefoon dat u er uitgeput van raakt.
Door het contact wordt de orde in het ziekenhuis verstoord. Bijvoorbeeld, u kunt door het bezoek zo onrustig worden dat u medepatiënten lastig valt.
Om strafbare feiten te voorkomen. Bijvoorbeeld als u anderen telefonisch bedreigt.
Beperkt uw behandelend arts uw recht op bezoek of telefoonverkeer, dan moet hij u een papier geven waarop staat waarom hij dat doet.

De omgang met uw persoonlijke bezittingen

Wat mag ik meenemen naar het ziekenhuis?
Natuurlijk kunt u eigen spullen meenemen. Die blijven ook uw eigendom. Wel stelt het ziekenhuis grenzen aan de hoeveelheid spullen die u mag meebrengen, want de ruimte op de afdeling en op de kamer is beperkt.
Bij een gedwongen opname worden gevaarlijke voorwerpen van u afgenomen. Ook een heel gewoon voorwerp, zoals een vork, kan al gevaarlijk zijn. Het ziekenhuis neemt deze voorwerpen in bewaring en geeft u een ontvangstbewijs. Drugs en wapens geeft men aan de politie af. Het ziekenhuis kan u fouilleren op het bezit van gevaarlijke voorwerpen en kan post in uw aanwezigheid openen om te controleren of er gevaarlijke voorwerpen in zitten.

Het patiëntendossier

Uw gegevens bewaart men in de computer in het elektronisch patiëntendossier.
Uw dossier bestaat uit twee onderdelen: een medisch dossier en een verpleegkundig dossier. U vindt er onder meer de behandelingsplannen, de observaties van verpleegkundigen en voortgangsrapportages. In het patiëntendossier hoort alleen informatie te staan die van belang is voor uw behandeling.

Mag ik mijn dossier inzien?
Ja. U hebt er recht op om te weten wat men over u schrijft. U kunt uw behandelend arts of psychiater vragen om inzage. Het kan zijn dat u gegevens van derden niet mag inzien. Derden zijn bijvoorbeeld uw familie of andere naastbetrokkenen. Dat heeft te maken met de privacy van die derden. Informatie die u niet mag inzien wordt uit uw dossier gehaald of afgeplakt. Als u hierover vragen of twijfels heeft, raadpleeg uw pvp.

Kan ik kopieën krijgen van mijn dossier?
Van datgene wat u mag inzien mag u inderdaad kopieën hebben. De kopieerkosten betaalt u zelf.

Mag ik dingen in mijn dossier veranderen?
Als er een feitelijke fout in staat, dan mag u die laten verbeteren. Bent u het niet eens met wat er over u geschreven staat? Dan kunt u uw eigen zienswijze opschrijven en dit aan het dossier laten toevoegen.

> ***Voorbeeld:*** *U hebt ruzie gehad op de afdeling waar u verblijft en in uw dossier staat daarover dat u 'zomaar' erg boos bent geworden. Maar u werd kwaad omdat een verpleegkundige u beledigde. Dan kunt u dit in het dossier laten opnemen.*

Kan ik mijn dossier laten vernietigen?
Uw behandelend arts of psychiater bewaart uw gegevens minstens vijftien jaar. U kunt vragen om gegevens eerder te vernietigen. In dat geval vernietigt de behandelend arts of psychiater deze gegevens binnen drie maanden. Alleen gegevens die van groot belang zijn voor een ander dan uzelf zal hij niet vernietigen.
Het dossier van een gedwongen opgenomen patiënt mag pas vijf jaar na de beëindiging van de dwang op uw verzoek worden vernietigd. Dient u geen verzoek tot vernietiging in, dan wordt ook dit dossier minstens vijftien jaar bewaard.

Overplaatsing binnen het ziekenhuis

Wanneer kan men mij overplaatsen?
Soms is het nodig dat u naar een andere afdeling of een andere instelling verhuist of wordt overgeplaatst. Meestal gebeurt dat omdat u in aanmerking komt voor een behandeling die u alleen op een andere afdeling of in een andere instelling kunt krijgen. Overplaatsing kan ook het gevolg zijn van een reorganisatie binnen het ziekenhuis. U kunt overplaatsing weigeren als de overplaatsing betekent dat u een behandeling krijgt waarvoor u geen toestemming hebt gegeven (zie pagina 5).

> ***Voorbeeld:*** *Na een lange behandeling bent u weer helemaal opgeknapt.*
> *Daarom stelt de behandelend arts voor dat u verhuist naar de resocialisatie-afdeling.*
> *Daar kunt u zich het beste voorbereiden op de terugkeer in de maatschappij.*

Het beheer van uw geld

Mag ik zelf over mijn geld beslissen?
Ja. Alleen als u door de rechter onder curatele bent gesteld of als u een bewindvoerder hebt gekregen, kunt u niet meer over uw eigen geld beslissen. Het is mogelijk dat u uw geld niet zelf wilt beheren omdat uw hoofd er niet naar staat. Dan kunt u de verpleging of een maat-

schappelijk werker vragen om u te helpen. U kunt het beheer van uw geld ook uit handen geven. De toestemming daarvoor kunt u altijd weer intrekken.

Als het echt nodig is, kan het ziekenhuis tijdelijk tegen uw zin het beheer van uw geldzaken overnemen. Bijvoorbeeld wanneer u opeens grote schulden maakt. Zijn er langdurig maatregelen nodig, dan vraagt men bij de rechter een onderbewindstelling of een curatele aan. Over de curatele en de onderbewindstelling vindt u meer gegevens in de brochure Curatele, bewind en mentorschap van het Ministerie van Justitie. Het adres voor het aanvragen van deze brochure vindt u achter in de brochure.

Meer informatie

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen over uw rechten op de afdeling psychiatrie, dan kunt u uw behandelend arts of psychiater om informatie vragen. Ook de patiëntenvertrouwenspersoon kan u informatie en advies geven.

Hoe vind ik een patiëntenvertrouwenspersoon?
Informatie over de patiëntenvertrouwenspersoon kunt u vragen aan uw behandelend arts of psychiater. Op de drie units van de afdeling hangen posters met het telefoonnummer en e-mailadres van de pvp.
U kunt ook bellen of mailen met de landelijke helpdesk van de Stichting PVP. Zij kunnen u verder helpen. Neem contact op met de Helpdesk PVP via T 0900 4448888 (10 ct/min), helpdesk@pvp.nl of kijk op www.pvp.nl

Belangrijke adressen en telefoonnummers

Stichting PVP vertrouwenspersonen in de zorg
F.C. Dondersstraat 9
3572 JA Utrecht
www.pvp.nl

Helpdesk Stichting PVP
T 0900 4448888 (10 ct/min)
helpdesk@pvp.nl

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Postbus 16119
2500 BC Den Haag
www.igz.nl

IGZ Loket
T 088 1205000 (lokaal tarief)
loket@igz.nl

Cliëntenbond
Postbus 645
3500 AP Utrecht
T 030 2521822
postbus@clientenbond.nl

LOC-LPR
Postbus 700
3500 AS Utrecht
T 030 2314779
info@lpr.nl
www.lpr.nl

Stichting Pandora
2e Constantijn Huygensstraat 77
1054 CS Amsterdam
T 020 6851171
info@stichtingpandora.nl
www.stichtingpandora.nl

Postbus 51
informatieloket van de overheid
www.postbus51.nl
Postbus 51 Infolijn
T 0800 8051 (gratis)

Tuchtcollege voor de gezondheidszorg
www.tuchtcollege-gezondheidszorg.nl

Erasmus MC

Erasmus MC
‘s Gravendijkwal 230
3015 CE Rotterdam
Tel (010) 704 0 704
www.erasmusmc.nl

Brochures

In onderstaande brochures leest u meer over uw rechten op de afdeling psychiatrie:
-De gedwongen opname op de afdeling psychiatrie
-Klachten over het verblijf op de afdeling psychiatrie
-Ontslag en verlof uit de afdeling psychiatrie
-De voorwaardelijke machtiging in de ggz

De brochure “*Curatele, bewind en mentorschap”* kunt u bestellen bij Ministerie van Justitie, Directie Voorlichting, Afdeling in- en externe communicatie. Postbus 20301, 2500 EH Den Haag, T 070 3706850.

De tekst van deze brochure is gebaseerd op de gelijknamige brochure van de Stichting PVP (uitgave 2008)

© Erasmus MC - Patiëntencommunicatie - 01/10

Erasmus MC
‘s Gravendijkwal 230
3015 CE Rotterdam
Tel (010) 704 0 704
www.erasmusmc.nl

0000009